

Mladinski svet Ajdovščina
Cesta IV. prekomorske 61a
5270 Ajdovščina
strategija@msa.si

Občina Ajdovščina
Cesta 5. maja 6a
5270 Ajdovščina
obcina@ajdovscina.si

Raziskava potreb in želja na področju mladine v občini Ajdovščina

KATALOG ŽELJA MLADIH

Ajdovščina, junij 2012

Izdal: Mladinski svet Ajdovščina

Za izdajatelja: Helena Harej

Pripravil: Mladinski svet Ajdovščina

Leto izida: 2012

<http://msa.si>

info@msa.si

Izvedba projekta Strategija je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina te analize je izključno odgovornost Mladinskega sveta Ajdovščina in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

KAZALO

1. Uvod.....	4
2. Izobraževanje.....	5
3. Zaposlovanje.....	7
4. Stanovanjska problematika	11
5. Zdravje	12
6. Mobilnost.....	13
7. Prosti čas, družbenokulturne dejavnosti in mladinske dejavnosti	16
8. Šport.....	20
9. Informiranje	22
10. Participacija.....	24

1. UVOD

Katalog želja mladih predstavlja nabor idej, pričakovanj in potreb mladih v občini Ajdovščina na vseh področjih javnega življenja, ki neposredno ali posredno mlade zadevajo. Nastal je v okviru projekta priprave lokalne strategije za mlade, ki ga v času od januarja do septembra 2012 v sodelovanju z Občino Ajdovščina vodi Mladinski svet Ajdovščina. Končni cilj projekta je sprejem novega pravnega akta (tj. strategije) na ravni občine, ki bo za čas naslednjih petih let strukturirano vsebinsko in finančno načrtoval delovanje Občine na področju mladine. Katalog je pri tem namenjen celoviti seznanitvi z željami mladih v občini, na podlagi česar bo kasneje lokalno strategijo za mlade mogoče pripraviti tako, da bo kar najbolj ustrezala njihovim realnim potrebam in pričakovanjem, posledično pa bo njena realizacija lahko tudi optimalno učinkovita. Katalog želja mladih na ta način skupaj z analizo stanja na področju mladine tvori izhodišče za pripravo lokalne strategije za mlade.

Katalog združuje in smiselno povezuje mnenja mladih občank in občanov, ki so se v organizaciji Mladinskega sveta Ajdovščina v času od začetka aprila do sredine junija 2012 zbirala na različne načine, in sicer:

- na srečanju mladih in lokalnih odločevalcev ter drugih predstavnikov Občine
- na delavnicah za mlade v izvedbi usposobljenih mladinskih voditeljev: teh je bilo devet, odvile pa so se znotraj mladinskih organizacij, ki so članice Mladinskega sveta Ajdovščina, v Ajdovščini, v treh razredih Srednje šole, v Budanjah, Črničah, Dobravljah in na Colu.
- s knjigami želja mladih: mladim so bili na vidnih mestih v srednji šoli, v baru Hiša mladih, v nakupovalnem centru Mercator ter v Lavričevi knjižnici na razpolago zvezki, v katere so lahko zapisovali svoje ideje.
- z intervjuji z mladimi: sodelavci Mladinskega sveta Ajdovščina so opravili strukturirane intervjuje s tremi mladimi posamezniki, in sicer z mladim podjetnikom, z mlado študentko in z mlado brezposelno osebo, ki živi pri starših.
- z akcijo »Moje pismo županu«, v okviru katere so mladi svoje ideje in želje zapisovali v pisma županu ter jih oddajali v posebej za to namenjene poštno nabiralnike, ki do bili dostopni na več mestih v Hiši mladih, na Turistično informacijskem centru v Ajdovščini, v baru Hiša mladih ter na vseh aktivnostih in dogodkih, ki so se v času od aprila do sredine junija 2012 odvijali v Ajdovščini.
- preko elektronskega poštnega predala; in
- preko spletnega mesta v socialnem omrežju Facebook.

Zbrana mnenja mladih so v pričujočem dokumentu na poglavja razporejena po posameznih vsebinskih področjih. Ta področja so izobraževanje, zaposlovanje, stanovanjska problematika, zdravje, mobilnost, prosti čas ter družbenokulturne in mladinske dejavnosti, šport, informiranje in participacija.

V katalogu želja mladih so zajete vse ideje in želje mladih, ki so bile izražene preko prej naštetih kanalov. Realizacija teh želj ni nujno in vedno v pristojnosti Občine, velikokrat posegajo v akterje v sferi mladinskih organizacij in trga, zato je katalog lahko koristen pripomoček za večji nabor tistih, ki se z mladimi dnevno srečujejo.

2. IZOBRAŽEVANJE

»Moj tata da velikokrat primer, da te naučijo neka vezja pri elektriki, ne naučijo pa te menjati žarnice. Zagotovo bi se dalo marsikaj popraviti v našem šolskem sistemu.«

→ Anita

Izobraževanje postaja v moderni družbi znanja vse bolj navzoče skozi celotno človekovo življenje, vendar pa je prvenstveno še vedno najtesneje vezano na obdobje mladosti, za katerega je značilno intenzivno učenje ter pridobivanje znanja in sposobnosti, kar kasneje na trgu dela omogoča zaposlitev. Kot tako je izobraževanje primarni element uspešnega odraščanja. Mladi, ki jim je v lokalnem okolju omogočena kvalitetna izobrazba, v tem okolju raje ostanejo in kasneje v svoji zreli dobi prispevajo k njegovemu napredku. Kot se zavedajo tudi mladi v občini Ajdovščina, Občina v vsebino formalnega izobraževanja sicer težko posega, lahko pa zato pomembno prispeva k usmerjenem spodbujanju formalnega izobraževanja in predvsem h krepitvi neformalnega izobraževanja mladih.

Na področju izobraževanja si mladi v občini Ajdovščina želijo predvsem:

- **več raznovrstnih programov neformalnega izobraževanja:**
med njimi navajajo tečaje kreativnega pisanja, tečaje za mlade podjetnike, tečaje tujih jezikov, DJ tečaje, izobraževanja za mlade z manj priložnostmi, brezplačne medgeneracijske inštrukcije in učno pomoč, oblikovanje neformalnih študijskih krožkov in skupin za različne tematike (medsebojni odnosi, vzgoja, težave, nasilje, mediacija, pravice mladih, možnosti), kreativne delavnice na literarnem področju;
 - o pri tem so mladi posebej izpostavili tudi željo po večji cenovni dostopnosti izobraževanj, ki naj bi bila na voljo predvsem brezplačno
- **kadrovske štipendije za lokalno značilne poklice s strani lokalnih podjetij:**
ker bi se jih tako več odločalo za formalne izobraževalne poti, primerne potrebam po kadrih na lokalnem trgu dela;
- **štipendije za nadarjene dijake in študente**
mladi si želijo spodbud za izobraževanje ter priznanja njihovih dosežkov in sposobnosti
- **štipendije za socialno ogrožene mlade**
ker je potrebno zagotoviti enake možnosti za izobraževanje vsem mladim, kar mestoma zaradi s tem povezanih stroškov ni mogoče
 - o mladi za pridobivanje dodatnih sredstev za tovrstne štipendije predlagajo organizacijo dobrodelnih akcij in koncertov
- **spodbude za pridobivanje delovnih izkušenj tekom formalnega izobraževanja:**
med njimi navajajo prakse med študijem, prostovoljno delo, sofinanciranje uvajanja študentov na delovnem mestu;
- **intenzivno redno, celostno in razpršeno informiranje in svetovanje o možnostih različnih vrst izobraževanj:**
med idejami navajajo enotno svetovalno točko o možnostih formalnega in neformalnega izobraževanja v občini, center za zbiranje povpraševanja po izobraževanju (ki bi glede na povpraševanje organiziral predavanja ali mladim pomagal poiskati, najti informacije in se

izobraziti), boljše obveščanje v vseh občilih (ne le na internetu in občasno v lokalnih časopisih), zagotavljanje plakatov in zgibank na vseh javnih mestih;

Mladi menijo, da bi občina k izboljševanju izobraževanja mladih lahko prispevala predvsem z **večjo podporo (materialno in nematerialno) društvom, mladinskim organizacijam oz. vsem, ki izvajajo neformalna izobraževanja** v obliki tečajev, delavnic ipd. Tistim, ki ponujajo različna izobraževanja mladih, pa priporočajo, da popestrijo in razširijo njihovo ponudbo, ter da več napora vložijo v informiranje mladih o obstoju tovrstnih izobraževanj.

V razmisleku o izobraževanju pa mladi ne pozabljajo niti na področje vzgoje, ki najbolj neposredno zadeva mlade družine. Mladi s Cola pri tem izpostavljajo potrebo po **razširitvi vrtca na Colu**, ker je mest za otroke trenutno premalo, prav tako izražajo željo po **večjem številu organiziranih krožkov za otroke** v šoli, kjer bi otroci lahko kakovostno in nadzorovano preživljali prosti čas.

Mladi razmišljajo...

Menim, da je pridobivanje neformalnega znanja premalo predstavljeno mladim, saj nas večina za te možnosti sploh ne ve. Dobro bi bilo, da bi se to možnost predstavilo že ob koncu osnovne šole oz. preko srednje šole, da bi mladi vedeli, da imajo večje možnosti za zaposlitev, če se poslužujejo tudi pridobivanja neformalnega znanja. Mislim, da je še vedno prevelik poudarek na formalnem znanju, premalo pa na pridobivanju neformalnega znanja, kot so razna prostovoljstva, študentsko delo, tečaji, itd.

3. ZAPOSLOVANJE

»Želim si ostati v Ajdovščini, ampak če se mi bo odprla kje boljša možnost za zaposlitev oz. za odprtje s.p.-ja se bom z veseljem preselila drugam.«

→ Mateja

Zaposlovanje in delo imata za mlade posameznike poseben pomen, saj prinašata socialno in ekonomsko osamosvojitvev ter kot taka predstavljata bistven dejavnik prehoda iz otroštva v odraslost. Ker je občina potrebna mladih na področju zaposlovanja in dela ter hkrati trgu dela v lokalnem okolju mnogo bliže kot država, lahko z ustreznim upravljanjem prehoda mladih iz izobraževalnega sistema na trg dela s spodbujanjem krepitve njihovih kompetenc v skladu s potrebami lokalnega trga dela, z ustvarjanjem okolja, ki je prijazen podjetništvu mladih v lokalni skupnosti, ter z zagotavljanjem raznovrstnih spodbud za zaposlovanje mladih v lokalnih gospodarskih in negospodarskih dejavnostih učne in delovne potencialne mladih, te zadrži v lokalni skupnosti. Na drugi strani pa pridobijo lokalni mladi, saj se jim tveganje brezposelnosti ob prehodu iz izobraževalnega sistema na trg dela močno zmanjša, prav tako pa so jim lahko omogočeni pogoji za boljše, primernejše in dostopnejše spoznavanje, realizacijo in krepitev lastnih interesov, potreb, znanj in sposobnosti v obdobju, ki je ključnega pomena za njihov profesionalni in osebnostni razvoj.

Mladi iz občine Ajdovščina si prvenstveno želijo ostati v občini in so naklonjeni opravljanju lokalno značilnih poklicev, vendar pa hkrati ugotavljajo, da se možnosti zaposlovanja v lokalnem okolju zmanjšujejo, zaradi česar ne izključujejo zaposlovanja drugod po Sloveniji. Z razmišljanjem o okoliščinah na lokalnem trgu dela pa so razvili kar nekaj idej, kako izboljšati razmere na področju zaposlovanja v občini.

V tem kontekstu mladi Občini predlagajo realizacijo naslednjih ukrepov na občinski ravni, ki bi po njihovem mnenju olajšali zaposlovanje mladih v občini ter pomagali mladim pri iskanju dela in zaposlitve:

- **oblikovanje in objava seznama gospodarskih subjektov in njihovih dejavnosti v občini**, s pomočjo česar se bodo mladi lažje orientirali na lokalnem trgu dela
- **vzpostavitev sodobnejših načinov sporočanja in obveščanja o lokalnih zaposlitvenih priložnostih, delavnicah, tečajih, prostih delovnih mestih**
 - o mladi predlagajo uporabo socialnih omrežij, mobilnih tehnologij in elektronske pošte, predvsem pa si želijo, da bi bile te novice objavljene na spletni strani Občine, ker jih tako razumejo kot bolj verodostojne – v ta namen predlagajo, da Občina oblikuje posebno podstran, kjer bi objavljala tovrstne informacije
- **omogočanje/subvencioniranje praks, pripravništva oz. nabiranja praktičnih delovnih izkušenj**
 - o na ta način si mladi predvsem želijo večjega spodbujanja povezovanja formalnega izobraževanja z lokalnim trgom dela,
- **subvencije za delodajalce za namen zaposlovanja mladih**
 - o mladi z območja Gore pri tem posebej izpostavljajo potrebo po subvencijah za gozdna podjetja
- **oblikovanje kadrovske štipendijske sheme na ravni občine Ajdovščina,**

kar lahko kot spodbuda za pridobitev izobrazbe za lokalno specifičen poklic po njihovem mnenju pomembno vpliva na odločitve mladih za določene vrste izobraževanja

- **povezovanje mladih brezposelnih in uspešnih mladih podjetnikov**
 - o v tem mladi prepoznajo pomembno priložnost za izmenjavo izkušenj in znanj ter posledično spodbujanje podjetništva v občini
- **nagrajevanje podjetij, ki zaposlujejo mlade,**
s čimer bi se lokalne delodajalce spodbudilo k ustvarjanju novih delovnih mest za mlade
- **ustanovitev enotne svetovalne točke za mlade,**
kjer bi jim nudili pravno svetovanje, izobraževanje o pravicah (socialnih, delavskih in drugih), pomoč pri uveljavljanju pravic itd.,
 - o mladi predlagajo, da se svetovalna točka vzpostavi na podstrani spletne strani Občine
- **oglaševanje prostih delovnih mest v lokalnem časopisju in na spletnih straneh,**
 - o mladi si želijo, da se dostop do tovrstnih informacij razširi in okrepi
- **ustanovitev zaposlovalne agencije,**
ki bi mladim aktivno pomagala pri iskanju zaposlitve/samozaposlovanju preko raznih pravnih oseb (inštitut, zavod, ustanova, s.p., d.o.o.),
- **svetovanje dijakom in osnovnošolcem** glede možnosti zaposlitev v prihodnosti
 - o mladi v ta namen predlagajo tudi spodbujanje sistematičnega sodelovanja podjetij z mladimi že tekom študija ali šolanja v srednji šoli.

Mladi si od občine prav tako močno želijo aktivnejše vloge pri vzpodbujanju podjetništva in samozaposlovanja mladih.

Menijo, da bi se to lahko izboljšalo predvsem z:

- uvedbo **subvencij za samozaposlovanje,**
- organizacijo **izobraževalnih delavnic o podjetništvu,**
- ugodnimi **krediti za zagon podjetja**
- vzpostavitev **tehnološkega parka** v občini Ajdovščina oz. s pomočjo Občine pri najemanju **prostorov za izvajanje gospodarskih dejavnosti** (ali z oddajo praznih prostorov po nižji najemnini):
 - o mladi med drugim za tovrstne potrebe predlagajo prenovo in uporabo stavbe propadle Alpine na Colu; Občina naj pridobi lastništvo in tam potem spodbuja podjetništvo, daje prostore podjetjem v brezplačen najem ipd.

Mladi podajajo tudi nekatere konkretne ideje za spodbujanje gozdarske in vinarske dejavnosti v občini, in sicer:

- občinski odkup deleža lesa od obstoječih ali na novo ustanovljenih podjetij, ki se na območju Gore ukvarjajo s pridelavo drv in spravilom lesa, s katerim bi nato kurile šole in druge javne inštitucije v občini in s tem privarčevale (sedaj vse šole kurijo na plin, kar ni smotno glede na to koliko lesa je v občini) – posledično bi se lahko zagotovilo več možnosti zaposlovanja v gozdnih podjetjih tudi za mlade

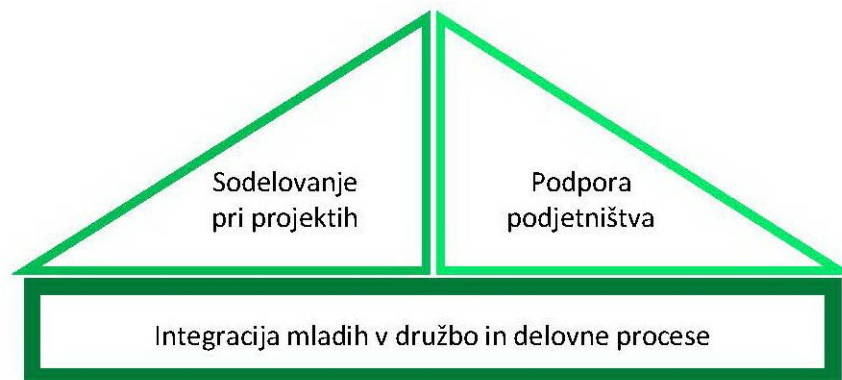
- občinski odkup deleža gozdov na območju Gore v državni lasti – kar bi nato Občina lahko dala v upravljanje domačinom oz. lokalnim gozdarskim podjetjem, ki bi delali drva za ogrevanje za šole in za domačine, ki sedaj drva kupujejo drugje, ker nimajo svojega gozda oz. ker je ta v lasti države; posledično bi se lahko zagotovilo več možnosti zaposlovanja v gozdnih podjetjih tudi za mlade iz občine
- promocija lokalnih, avtohtonih vin z odprtjem vinoteke v osrčju Ajdovščine ter ureditvijo katere od stavb propadlih podjetij za polnilno linijo za vina

Mladi razmišljajo...

VKLJUČEVANJE MLADIH V DRUŽBO IN DEJAVNOSTI OBČINE AJDOVŠČINA (avtor: Tomaž Bizjak)

1. VKLJUČEVANJE MLADIH V DRUŽBO – UVOD V IDEJE

Živimo v t.i. »družbi dela«, kjer je delo oziroma zaposlitev osrednje orodje za uspešno vključitev v družbo ter razvoj posameznikove identitete. Je tudi vzvod za pridobivanje materialnih dobrin, ki imajo v tem družbenem modelu pomembno vlogo. V času, ko delovnih mest primanjkuje, brezposelnost med mladimi pa narašča, je potrebno poseči po bolj inovativnih oblikah vključevanja mladih v dejavnosti. Sicer tvegamo izključitev iz družbe in slabo samopodobo mladih. Potrebno jim je dati sredstva in pomoč pri razvoju njihovih idej, dejavnosti, delovne etike in posledično tudi njihovih osebnosti.

Vzpostaviti je potrebno t.i. prehodno obdobje med šolanjem in »odraslim« svetom. V tem obdobju je potrebno združiti generacije. Mladi takoj po izobrazbi ne dobijo zaposlitev, zato jih je potrebno obdržati v stiku z aktivnim prebivalstvom. Opisana sta dva koncepta, ki omogočata lažji prehod in vzdrževanje stika z družbo. Veliko vlogo pri uspešnosti vključitve mladih imajo aktivni (zaposleni) posamezniki, ki se morajo zavedati svoje vloge v tem procesu, ki je pomemben za trajnostni razvoj družbene in gospodarske sfere. Mladi so potencial in energija.

2. VKLJUČEVANJE MLADIH V PROJEKTE OBČINE AJDOVŠČINA

Občina v tem primeru vodi javni razpis dejavnosti, ki se jih izvaja v občini. Mladi se lahko prijavijo za sodelovanje pri projektu in nabiranju delovnih izkušenj. Preko obrazca se prijavijo na razpis, v katerem opišejo:

- zakaj bi rad sodeloval pri projektu/dejavnosti
- kako si predstavlja delo (vloga opazovalca, asistenta ali sodelavca)
- kako mu bodo izkušnje pomagale v bodoče pri iskanju zaposlitve oziroma ustvarjanju kariere
- ter ostala vprašanja, ki pomagajo pri presoji o ustreznosti kandidata

Glede na število ur, zahtevnost projekta in ostalih parametrov, bi morala občina imeti poseben sklad, preko katerega bi udeležencu povrnila stroške in ga opsijsko tudi finančno nagradila – ter mu s tem omogočila

malenkostno manjšo odvisnost. Velika pozitivna lastnost takšnega pristopa je v nabiranju delovnih izkušenj. Razpisi za zaposlitve velikokrat zahtevajo delovne izkušnje, ki jih pa mladi nimajo. Preko sodelovanja pri projektih in delovnih procesih bi pridobili izkušnje in se naučili, kako delo poteka v praksi. Lažje bi tudi določili svoje interese, če bi spoznali različna dela in zaposlitve. V kolikor se srečamo s podizvajalci projektov je vloga občine ta, da vzpostavi povezavo in se dogovori za sodelovanje mladih v projektih ali delovnih procesih.

3. RAZVOJ PODJETNIŠTVA MLADIH – »PUMA«

PUMA (Podjetniška Ustanova Mladih Ajdovščina) je koncept, ki opisuje območje z infrastrukturo za razvoj podjetniških idej in interesov mladih.

VSTOP: Je po vzoru podjetniških inkubatorjev. Preko razpisa mladi pošljejo svojo podjetniško idejo. Če je ta dobro ocenjena, mora kandidat pred vstopom v PUMA mrežo opraviti 40 – 50 urni podjetniški tečaj.

TEČAJ:

PROSTORI: To so osnovno opremljene pisarne in prostori – delavnice. Vse skupaj je združeno v večjem kompleksu. Z leti razvoja programa, se lahko ustvarijo različno usmerjeni kompleksi;

PumaTeh – v tem kompleksu se razvijajo ideje in podjetja v povezavi s tehnologijo

PumaKult – v tem kompleksu se razvijajo izdelki in programi iz področja kulture

Glede na panogo je temu primerna lokacija in infrastruktura kompleksa. »PumaTeh« bi potrebovala pisarne in delavnice, medtem ko bi »PumaKult« potrebovala tudi razstavne vitrine in ugodnejšo lokacijo.

Najem prostorov je brezplačen, saj je to velika olajšava za mladega podjetnika in spodbuda, da o tem sploh začne razmišljati. V zameno občina pridobi možnost izvedbe del po neprofitni ceni in možnost vključevanja posameznikov v projekte in delovne procese iz prvega opisanega koncepta.

Primer: industrijski oblikovalec → občina po neprofitni ceni lahko uporabi njegove usluge pri oblikovanju npr. klopi&mize (počivališča) v parku. Tak način dela nam poleg »človeškega kapitala« ponudi tudi vključevanje mladih v družbo – preko lastnih projektov in idej.

Časovno se prostore dodeljuje na več načinov: npr. 1d - 6m za manjše projekte, 1 – 3 let za razvoj idej in podjetij, 3+ leta za zahtevnejše, tehnološke usmerjene projekte in ostale bolj opredeljene podjetniške ideje.

»PUMA« koncept je prvi korak k podjetništvu in služi spodbujanju mladih, da se odločijo za samostojno pot. Razbremenimo jih osnovnih stroškov, vse to pa se dogaja v okolju, kjer prihaja do interakcije med mladimi umi, mešanju idej in sodelovanju. Potrebno se je usmeriti v vsa področja in dati mladim različnih zanimanj priložnost, da ustvarijo lastno »podjetniško« usmerjeno zgodbo (tehnologije, obrti, kultura, ipd.).

1. korak »PUMA« → 2. Korak »INKUBATOR« → 3. Korak TEHNOLOŠKI PARK → neodvisno podjetje

Zavedati se moramo, da so tla osnova, potrebna za rast drevesa (mladega človeka). Če tal ni, ne moremo zahtevati, da drevo raste. V tem procesu je potrebna pobuda občine skupaj s financiranjem in koordinacijo aktivnosti, razumevanje »aktivnih« (zaposlenih) ljudi in pripravljenost za sodelovanje ter volja in samoiniciativnost mladih, da se v te procese vključijo.

4. STANOVANJSKA PROBLEMATIKA

»Trenutno nimam stanovanjske stiske, še vedno živim pri starših, vendar se s tem ne obremenjujem. Mislim pa, da je zelo pomembno, da imaš vsaj ločeno gospodinjstvo, če že živiš v isti hiši s starši.«

→ Mateja

Osamosvojitve, ki jo prinaša samostojno bivanje, predstavlja enega izmed temeljnih prehodov mladega posameznika iz obdobja otroštva v obdobje odraslosti in kot taka pomembno zaznamuje njegov osebnostni razvoj. Ovire pri dostopu do primerne stanovanja, ki so v obdobju mladosti zaradi negotovega družbenega in ekonomskega položaja mladih nekaj popolnoma običajnega, pa podaljšujejo obdobje odvisnosti od staršev, kar lahko posameznika obremeni z neželenimi psihološkimi in sociološkimi posledicami.

Mladi v Ajdovščini s svojimi bivanjskimi razmerami sicer v splošnem niso nezadovoljni, a jih velika večina živi s starši, hkrati pa si tudi velika večina želi samostojno urediti stanovanjsko vprašanje, pri čemer jih prvenstveno ovira pomanjkanje finančnih sredstev. Na tej osnovi so skozi razpravo oblikovali naslednje rešitve in spremembe na področju stanovanjske politike v občini Ajdovščina, ki bi jim olajšale pot do lastnega stanovanja:

- **subvencije za najemnine mladih v tržnih najemniških stanovanjih,**
 - o mladi morajo namreč zaradi pomanjkanja neprofitnih najemnih stanovanj večinoma vstopati v tržna najemniška razmerja, kar na današnjem trgu stanovanj ni poceni
- **širše dostopni ugodnejši krediti za mlade za nakup prvega stanovanja,**
 - o pri tem je potrebno v večji obzir vzeti okoliščine mladih, ki definirajo njihove možnosti za nakup stanovanja, kot so običajno manj varne zaposlitve
- **znižanje cen stanovanj,**
kar bi bilo mogoče doseči z gradnjo novih stanovanj v občini Ajdovščina
- **gradnja novih stanovanj za mlade, ki bodo cenovno bolj dostopna:**
 - o pri tem mladi posebej izpostavljajo željo po gradnji manjših stanovanjskih objektov tudi po vaseh
- **povečanje števila neprofitnih stanovanj za mlade in mlade družine; ustanovitev Stanovanjskega sklada:**
 - o pri tem mladi navajajo tudi možnost brezplačnih stanovanj za samohranilke in samohranilce
 - o mladi s Cola predlagajo, da se stanovanja za mlade uredijo v trenutno zapuščenih, propadajočih stavbah, kot je stari hotel na Predmeji, kar bi močno prispevalo k reševanju problema odseljevanja mladih z območja Gore
 - o možnost, ki jo mladi omenjajo, so tudi stanovanjske kooperative.

5. ZDRAVJE

»Zdravje in dobro počutje pomenita tri četrtine vsega – če tega dvojega ni tudi vsega ostalega ni.«

→ Matevž

Težave v zdravju človeku otežujejo ali onemogočajo normalno individualno bivanje kot tudi njegovo vpetost v širši družbeni prostor. Na ta način je zdravje prebivalstva pogoj za razvoj družbe in kot tako predstavlja pomemben subjekt ukrepanja. Čeprav osnovno odgovornost za svoje zdravje nosi posameznik, je med drugim tudi Občina odgovorna za zagotovitev pogojev, v katerih je zdrav življenjski slog njenega prebivalstva mogoč. Dejavnost Občine na ta način obsega predvsem oblikovanje, izvajanje in pospeševanje preventivnih programov in strategij na področju zdravja. Tvrstna dejavnost je posebej pomembna prav za mlade, ki svoj življenjski slog še razvijajo. Odsotnost določenih preventivnih zdravstvenih ukrepov v kombinaciji z razmeroma pogosto nagnjenostjo mladih k zdravju tveganem vedenju lahko mladim povzroči nezanemarljive zdravstvene težave ter hkrati ključno zaznamuje njihov nadaljnji telesni in duševni razvoj. Preventivni programi na področju zdravja mladih so zato nezanemarljiv element vlaganja v mlade s strani občine.

Mladi v občini Ajdovščina so dobro ozaveščeni o pomenu zdravja za njihov razvoj in temu primerno pogrešajo bolj intenzivno vlogo Občine pri zagotavljanju njim ustreznih pogojev za vodenje zdravega življenjskega sloga. V tem kontekstu izražajo, da si želijo **več preventivnih programov na področju zdravja v občini**, kot so informiranje na področju zlorabe drog, spolne vzgoje, duševnega zdravja ipd., predvsem pa si velika večina želi **več možnosti za cenovno ugodno oz. brezplačno rekreacijo v prostem času, zlasti v zimskem obdobju**.

6. MOBILNOST

»Slabost življenja v občini je ta, da je precej geografsko razširjena in se zaradi tega ljudje manj poznajo med sabo.«

→ Anita

Mobilnost krepi samostojnost posameznika, zmanjšuje moč stereotipov, več razumevanje drugačnosti ter gradi občutek identitete in pripadnosti širšem okolju. Mobilnost mladih prispeva k njihovi splošni adaptivni sposobnosti in k njihovi lažji (re)integraciji v skupnost in na trg dela. Skrb za mobilnost mladim omogoča koriščenje raznolikih izobraževalnih, zaposlitvenih, bivanjskih, pristočasnih in drugih priložnosti ter prispeva k pridobivanju pomembnih veščin, predvsem pa k širšem razumevanju okolice in družbe, kar jim omogoča osebnostni razvoj in posledično zagotavlja tudi razvoj občine. Občina mora v tem okviru primarno poskrbeti za ustrezno znotrajobčinsko mobilnost mladih ter za medobčinsko mobilnost mladih zlasti na destinacijah, po katerih se mladi pogosto premikajo zaradi izobraževalnih, zaposlitvenih ali pristočasnih interesov. Tovrstna dejavnost občine je vezana predvsem na javni promet in spodbujanje zdravega načina premikanja (hoja, kolesarjenje ipd.). Na drugem mestu pa lokalna politika mobilnosti mladih obsega tudi spodbujanje vključevanja mladih v programe mednarodne mobilnosti z odpravljanjem objektivnih in subjektivnih ovir ter spodbujanje razvoja programov mednarodne mobilnosti v sami občini.

Mladi v Ajdovščini močno pogrešajo boljše pogoje za mobilnost, kar dokazujejo številne želje, ki so jih na tem področju oblikovali. Med njimi velja posebej izpostaviti zelo pogosto izražene želje, in sicer: (a) več avtobusnih povezav med mestom Ajdovščina in okoliškimi vasmi ter z večjimi kraji izven občine z večjim številom terminov, ki ustrezajo izobraževalnim in pristočasnim dejavnostim mladih v občini (b) ugodnejše cene javnega prevoza za mlade, (c) ureditev izposojevalnice koles oz. drugih manjših prevoznih sredstev, (č) ureditev kolesarskih stez in (d) večje število taksi prevoznikov z dostopno ceno prevoza.

V celoti so pričakovanja mladih na področju mobilnosti v občini naslednja:

- **več avtobusnih linij oz. povezav:**
 - o pri tem mladi predvsem izpostavljajo željo po večjem številu in večji pogostosti povezav mesta Ajdovščine z okoliškimi vasmi; želijo si organiziran prevoz med mestom Ajdovščina in bližnjimi zaselki, ki bi bil brezplačen za mlade in ugodnejši za ostale ter bi imel več terminov
 - o v kolikor za potrebe izboljšanja znotrajobčinske mobilnosti uporaba avtobusov ni ekonomična, mladi predlagajo uporabo kombijev;
 - o prav tako si želijo prevozev do središč dogajanja;
 - o želijo si tudi večje število in večjo pogostost povezav Ajdovščine z večjimi kraji izven občine, kot so Nova Gorica, Postojna in Koper;
 - o avtobusne povezave si želijo ob bolj ustreznih časovnih terminih, zlasti za dijake glede na njihovo izobraževalno in pristočasno udejstvovanje
- **ugodnejše cene javnega prevoza za mlade:**
 - o pri tem mladi navajajo možnosti subvencioniranega javnega prevoza za mlade in nižjih cen oz. brezplačne uporabe avtobusov za dijake;
- **ureditev izposojevalnice koles oz. drugih manjših prevoznih sredstev:**

- na tem mestu mladi kot primer dobre prakse navajajo BicikeLJ, za potrebe izposojevalnice koles pa predlagajo tudi predelavo oz. obnovo starih koles
- prav tako mladi predlagajo ureditev možnosti izposoje drugih manjših prevoznih sredstev, kot so skuterji, Segway dvokolesniki in kotalke - tovrstno možnost mobilnosti si mladi želijo predvsem za premikanje po mestu Ajdovščina
- **ureditev kolesarskih stez;**
 - mladi v občini Ajdovščina močno pogrešajo kolesarske steze, kar izpostavljajo tako v razpravi o mobilnosti kot tudi v razpravi o športni dejavnosti v občini
- **večje število taksi prevoznikov z dostopnimi cenami prevozev:**
 - mladi menijo, da bi morali biti v občini več taksi služb, ki bi jih bilo mogoče pridobiti z občinskimi subvencijami, s katerimi bi se ustvarilo konkurenčno okolje, ki bi znižalo vrtoglave cene prevoza
 - omenjajo tudi željo po cenovno ugodnih taksi prevozih iz kluba Vertigo do svojih domov med vikendi ob zgodnjih jutranjih urah
- **organizacija prevozov ob različnih prireditvah in v večernem oz. nočnem času:**
 - za potrebe druženja in zabave si velika večina mladih želi možnost uporabe cenovno ugodnega javnega prevoza znotraj občine ob različnih prireditvah in predvsem v večernem in nočnem času
- **ureditev železniških povezav:**
 - mladi si želijo delujoče železniško omrežje z boljšimi voznimi redi in povezavami (npr. z linijami do Vipave in Komna ter Ljubljane in Kopra)
- **ureditev prometne infrastrukture:**
 - pri tem mladi izpostavljajo željo po ureditvi prehodov za pešče iz šole do igrišč, po večjem številu in ureditvi pločnikov ter cestne infrastrukture v mestu Ajdovščina, po ureditvi križišč, kanalizacije in vodovoda na Predmeji in Otlici ter po splošni ureditvi prometne infrastrukture v ostalih vaseh
 - mladi si prav tako želijo manj hitrostnih ovir na cestah
 - posebej poudarjajo tudi željo po označitvi nekaterih pešpoti in predvsem kolesarskih poti
- **uvredba alternativnih javnih prevoznih sredstev:**
 - mladi pri tem omenjajo zagotovitev metroja, tramvaja oz. trolejbusa za prevoz po mestu (npr. iz centra mesta do pokopališča, trgovin, Pal ipd.), vzpostavitev vzpenjače oz. žičnice do pobočja Gore ter zagotovitev možnosti vodnega transporta

Poleg izboljšanja znotrajobčinske in medobčinske mobilnosti pa si mladi v Ajdovščini želijo tudi več možnosti za mednarodno mobilnost. Na tem mestu večina mladih poudarja željo po **večjih možnostih kratkotrajnih formalnih in neformalnih izobraževanj** v tujini ter **izmenjav in delovnih praks v tujini**.

Poleg tega navajajo še naslednje željene spodbude za mednarodno mobilnost:

- štipendije za izobraževanje in usposabljanje v tujini
- organizacija mednarodnih taborov (učenje tujih jezikov ipd.), mednarodnih športnih tekmovanj, mednarodnih umetniških delavnic in natečajev, festivalov in medkulturnih prireditev
- zagotovitev strokovne pomoči mladim pri prijavih na mednarodne razpise ali pozive

- boljše informiranje o možnostih mednarodne mobilnosti mladih iz Ajdovščine
- povečanje števila tujih učiteljev v izobraževalnih institucijah

7. PROSTI ČAS, DRUŽBENOKULTURNE DEJAVNOSTI IN MLADINSKE DEJAVNOSTI

»Zame je to čas, ko nabiram novo energijo.«

→ Mateja

Današnji svet je navidezno raznolik svet udobja in različnih možnosti. Po drugi strani pa ravno to navidezno izobilje predstavlja izvor tveganj in negotovosti, katerim so posamezniki, predvsem mladi, najbolj podvrženi pri oblikovanju svoje osebne, poklicne in socialne identitete. Množična kultura spodbuja pasivnost pri preživljanju prostega časa, zaradi česar njegovi raznovrstni pozitivni učinki za razvoj mladih posameznikov počasi usihajo. Z ustreznimi ukrepi na področju pristočasnih aktivnosti za mlade in s podporo organizacijam, ki skrbijo za aktivno udejstvovanje mladih v prostem času, lahko Občina poskrbi, da prosti čas za mlade ne predstavlja pasti, temveč pomembno priložnost za primeren in zdrav razvoj v odgovornega odraslega. Primerno organiziran prosti čas lahko mladostniku ponudi nove priložnosti in nova znanja, mu pomaga pri razvoju spretnosti in socialnih izkušenj ter razvija prijateljske odnose z vrstniki in starejšimi.

Mladim v občini Ajdovščina manjka predvsem kvalitetnih zabav in koncertov. Še posebej pogrešajo prireditve Ajdovščina v maju. Veliko jih izpostavlja tudi potrebo po ureditvi prireditvenega prostora za mladinske ter druge dogodke ter infrastrukture za kino predstave oz. kino večere. Po njihovem mnenju bi morale biti več organiziranega druženja mladih in izobraževanj, delavnic ter tečajev, ki pa bi morali biti cenejši.

V celoti so želje mladih na področju prostega časa v občini Ajdovščina naslednje:

- **večje možnosti za zabavo in druženje**

- pri tem na prvem mestu izražajo željo po **večjem številu raznolikih prireditev in dogodkov**, med katerimi navajajo zabave z glasbo, dogodki ob praznikih, koncerte raznovrstne glasbe – tudi večje koncerte na odprtem, druge glasbene prireditve, karaoke, tematske zabave, tamburaške revije, stand-up komedije, plesne prireditve, zabave na prostem, celodnevni festivali z delavnicami za mlade, gledališke predstave, tržnico za izmenjavo oblačil, poletne taborne za mlade (športne, biološke, etno ipd.), organizirana cenovno ugodna potovanja in izleti
 - mladi posebej izpostavljajo željo po obuditvi nekaterih prireditev, ki se v občini Ajdovščina ne izvajajo več, kot npr. Ajdovščina v maju in festival Njoki, omenjajo pa tudi potrebo po večji občinski podpori dogodku Colska nedelja
- mladi poleg tega poudarjajo, da bi bilo potrebno zagotoviti **boljše informiranje o dogodkih**
- prav tako si mladi želijo **boljše stalne infrastrukturne pogoje za zabavo in druženje**: večje število diskotek, večje število barov z daljšim obratovalnim časom, prostor z možnostjo igranja bowlinga in biljarda, restavracije z nočnim obratovalnim časom, prostor za večje zabave na letališču, prostor za rock koncerte, mladinski kulturni center v prostorih Inteca, ureditev zaklonišč za potrebe koncertov in vaj alternativne glasbe, prostor za ples na prostem, prostore za piknike (npr. ob reki Hubelj), ureditev poletne plaže s popestritvijo ponudbe in ureditvijo bazena in okolice, ureditev jeza na reki Hubelj za kopanje, pregled in ureditev druge pristočasne infrastrukture, zagotovitev toaletnih prostorov na prostem
 - mladi si predvsem želijo zahajališča oz. prostore, kjer bi se lahko družili ves čas in ne samo v času dogodkov

- **ureditev kinodvorane in letnega kina**
 - kino si v občini Ajdovščina želi velika večina mladih
 - mladi za lokacijo letnega kina predlagajo prostor pred kinodvorano, pri Hiši mladih ali v eni izmed krajevnih skupnosti
- **večje možnosti družbenokoristnega preživljanja prostega časa**
 - mladi pri tem omenjajo dobrodelne akcije, čistilne akcije in akcije zbiranja starega papirja
- **večje možnosti za poučne prostočasne aktivnosti**
 - mladi si želijo večje ponudbe tovrstnih aktivnosti, med katerimi navajajo potopisna predavanja, poljudnoznanstvena predavanja in literarne krožke
 - prav tako mladi za izboljšanje možnosti poučnega prostočasnega udejstvovanja predlagajo vzpostavitev »hiše eksperimentov«, izgradnjo observatorija in realizacijo projekta nove knjižnice na Ajdovskem trgu
- **oživitev starega mestnega jedra - Lavričev trg, obzidje**
 - precej mladih si za potrebe prijetnega preživljanja prostega časa želi prijazne ureditve mesta Ajdovščina, bolj natančno predvsem Lavričevega trga in grajskega obzidja: v ta namen predlagajo ureditev rekreacijsko kulturne infrastrukture, ureditev prepovedi prometa in parkiranja na trgu, ureditev grajskega obzidja z osvetljavo, varnimi stopnicami do vrha stolpa in razgledno točko, oživitev tržnice, ureditev in primerno uporabo opuščene stavbe veleblagovnice ter nenazadnje oživitev dogajanja na trgu in ob obzidju (lokali, prireditve ipd.)
- **ureditev prostorov za mladinsko dejavnost**
 - mladi si želijo, da se infrastruktura Mladinskega centra Hiše mladih ter okolice kot športno mladinskega centra dokončno uredi
 - med drugim bi bilo potrebno urediti javno razsvetljavo med Vilharjevo ulico in Mladinskim centrom
- **podpora mladinskim organizacijam in mladinskem delu**

Mladinske organizacije v občini Ajdovščina vključujejo veliko število mladih in pomembno prispevajo k ponudbi prostočasnih aktivnosti za mlade. Med željami mladih so zato tudi nekatere, ki se navezujejo na njihovo delo, in sicer:

 - a) ureditev skladišča za Društvo tabornikov Rod Mladi bori
 - b) zagotovitev kombija za uporabo s strani mladinskih organizacij
 - c) olajšanje postopka za organiziranje dogodkov in aktivnosti v občini Ajdovščina: izboljšanje dostopa do podatkov, manj birokracije, hitrejši postopek, po možnosti tudi zagotovitev možnosti urejanja postopkov prek spleta
 - d) boljša finančna podpora vsem mladinskim organizacijam brez neenakopravne obravnave
- **ureditev/zagotovitev prostorov za glasbene skupine**
 - veliko mladih izpostavlja potrebo po primernem prostoru za vaje glasbenih skupin, ki bi jih te lahko koristile brezplačno
- **okrepitev dogajanja za mlade po krajevnih skupnostih**
 - mladi si posebej želijo, da bi imela vsaka krajevna skupnost prostor za mlade, v katerem bi se lahko izvajali dogodki in aktivnosti Mladinskega centra (predavanja,

delavnice, tečajji ipd.) ter druge dejavnosti, ki se sicer že izvajajo v mestu Ajdovščina (tečajji plesa, odbojke, fotografije ipd.)

- **ureditev Centra šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD)**
 - eden izmed konkretnih predlogov mladih za izboljšanje pogojev za kakovostno preživljanje prostega časa v občini Ajdovščina je ureditev Centra šolskih in obšolskih dejavnosti: predlagajo, da se za tovrstne potrebe izkoristi hotel na Predmeji, ki trenutno propada in je potreben prenove – lahko bi se ga uredilo v CŠOD s prostori za mlade, morebiti tudi hostlom
 - CŠOD bi lahko tako koristili padalci in drugi turisti, uporabljalo bi se ga za šole v naravi, prav tako pa bi lahko pokrival tudi vse krožke, šolske in obšolske dejavnosti, ki se na območju Gore ne izvajajo

- **večje spodbujanje kulturno-umetniške dejavnosti mladih**
 - mladi si želijo več finančnih sredstev na občinskih razpisih za kulturo in prireditve ter s tem več posluha za mlade ustvarjalce, kulturnike, prireditve, festivale, ki jih mladi in ostali domačini potrebujejo za kakovostno preživljanje prostega časa
 - ob ugotavljanju, da v občini Ajdovščina deluje mnogo umetnikov predlagajo, da se katere od neizkoriščenih prostorov v občinski lasti po simbolični ceni odda v najem mladim ustvarjalcem/podjetnikom ter se na ta način poskrbi za razvoj občine v kraj mladih perspektivnih umetnikov
 - pri tem navajajo tudi željo po vzpostavitvi aktivnega mladinskega gledališča

- **boljši pogoji za razvoj mladinskega turizma**
 - mladi si želijo večje podpore Občine mladinskemu turizmu v občini Ajdovščina
 - pri tem izpostavljajo predvsem potrebo po ureditvi naravnih parkov in obstoječih gozdnih drugih poti za turiste, ki so zaraščene in slabo označene, ureditvi tematskih poti in kolesarskih tur, oblikovanju brošure s kolesarskimi in drugimi turistom privlačnimi potmi v občini, organiziranju atraktivnih športnih in rekreacijskih programov, ureditvi adrenalinskega parka, vzpostavitvi info točke na območju Gore ter nenazadnje po obnovitvi colskega gradu, ki je zanimiv za turiste
 - eden izmed predlogov mladih na področju spodbujanja turizma je tudi obnova/oživitev Jochmanovega mlina, v katerem bi bilo mogoče urediti letalski muzej z dosežki podjetja Pipistrel ali muzej tehnične dediščine, ki bi ga lahko dopolnjevala tematska pot po tehniški dediščini ob Hublju do Izvira
 - mladi poudarjajo tudi potrebo po ozaveščanju domačinov, da imajo od pravega pristopa k turizmu lahko samo koristi, ker se jih danes nad turisti veliko pritožuje zaradi onesnaževanja in razdejanja, ki ga ti pustijo za sabo, s pravim pristopom, sprejemljivim za domačine, ureditvijo in planiranjem turizma pa bi ga domačini lahko sprejeli in bi jim prinašal nove zaposlitve in koristi

Mladi razmišljajo...

V Ajdovščini manjka predvsem dogajanja, ki bi spodbudilo mlade in stare, da bi na dan petka vstali izpred TV sprejemnikov in računalnikov. Živahna družba je boljša kakor virtualni svet. Sprememb si želimo predvsem v živahnosti mesta, toda zabavo v mejah normale ter s spoštovanjem starejših občanov. Ureditev prometa bi bila najboljša z nekoliko več krožišči, ki bi sprostila promet. V občini bi bilo tudi dobrodošlo boljše razumevanje mladih in njihovih potreb in želja. Občina bi morala dati več možnosti mladim za izkazovanje svojih sposobnosti.

Moti me, da ste mladi odrinjeni na rob Ajdovščine in da je mestno središče, ki naj bi bilo srce mesta, zapuščeno. Mislim, da bi se moralo poudariti, da je mesto mladih v mestu, ne na njegovem robu ali okolici. Starejši občani se moramo zavedati, da je v vas bodočnost in včasih tudi kaj potrpeti in živeti v sožitju. Me veseli, da ste aktivni in da prihaja do dialoga z Občino.

8. ŠPORT

»Pogrešam, da bi imeli, tako kot v Kopru, omogočen najem telovadnice, kamor se najaviš in lahko prideš igrat nogomet, odbojko, košarko.«

→ Anita

Soustvarjanje pogojev za razvoj športa kot ene izmed pomembnih dejavnosti družbe, izraza njene dinamike in dela splošne kulture, bogati kakovost življenja prebivalcev v lokalni skupnosti. Šport namreč značilno pripomore k sooblikovanju posameznika ter k ohranjanju ravnovesja med delom in sprostitvijo, krepí posameznikovo zdravje in spodbuja njegovo ustvarjalnost, pospešuje medsebojno sodelovanje in prispeva h grajenju vloge posameznika v skupini. Poleg tega šport predstavlja pomemben dejavnik v krepitvi zdravja v družbi in zlasti med mladimi odločilno vpliva na preprečevanje in zdravljenje vrste sociopatoloških pojavov, kot so potepuštvó, huliganstvo, mladinsko prestopništvo, pijančevanje in zasvojenost z drogami. Prav športne aktivnosti otrok in mladine morajo zaradi vpliva na telesni in duševni razvoj mladega človeka oz. na grajenje podobe odrasle osebnosti, del katere je mogoče zdravo oblikovati le s specifičnimi gibalnimi dejavnostmi, imeti pomembno vlogo pri ukrepih na področju športa v občini.

Mladi v občini Ajdovščina si v velikem obsegu želijo **več različnih možnosti športnega udejstvovanja**. Poleg tega na tem področju predvsem izpostavljajo željo po **večji cenovni dostopnosti oz. brezplačnosti športnih aktivnosti** ter po **večjem številu organiziranih športnih aktivnosti po krajevnih skupnostih**.

V celoti so želje mladih na področju prostega časa v občini Ajdovščina naslednje:

- **večja ponudba športnih aktivnosti**
 - med športnimi aktivnostmi, ki bi si jih želeli v občini, mladi naštevajo sledeče: aerobika, organizirani pohodi v okoliške kraje, gokart, odbojka, ženska košarka, odbojka na mivki, joga, paintball, ples, tečaj potapljanja, lokostrelstvo, hokej na travi, smučarski skoki, borilne veščine, vodna aerobika, delavnice navijaških skupin, plavanje, ženski nogomet, ritmična gimnastika, jahanje, base jumping, boks, pilates

- **ureditev stare in zagotovitev nove športne infrastrukture**
 - mladi si želijo **več nove športne infrastrukture** v občini, zlasti pa navajajo sledeče: fitnes na prostem in igrišče za ekipne športe v Palah, tekaška steza, trim steza, skakalnica na bazenu, igrišče za golf, poti za tek na smučeh, igrišče za odbojko na mivki, kotalkarska steza, bob steza, igrišče za hokej, adrenalinski park, kolesarske steze
 - prav tako poudarjajo potrebo po **ureditvi oz. obnovi stare športne infrastrukture**, in sicer:
 - povečanje skate parka v Palah - mladi predlagajo, da se, v kolikor se zgradi novo igrišče za košarko, starega lahko nameni za večji skate park
 - ureditev balinišča
 - ureditev pešpoti
 - prenova plezalne stene
 - zagotovitev trampolina za športni park Budanje
 - razširitev bazena
 - prenova fitnesa in zamenjava njegove opreme
 - ureditev športnega parka na Predmeji

- pregled in ureditev vseh zunanjih športnih igrišč z zamenjavo športne opreme, kjer je to potrebno
- **cenovna dostopnost oz. brezplačnost športnih aktivnosti in uporabe športne infrastrukture**
 - mladi si v velikem številu želijo možnost brezplačne uporabe športne dvorane za mlade, kar najbolj pogrešajo v zimskem času; predlagajo, da se to zagotovi v popoldanskem času vsaj dvakrat na teden po 4 ure za rekreacijo, šport, ples itd.
 - mladi prav tako omenjajo željo po znižanju cen športnih programov za mlade oz. uvedbo občinskih subvencij za športno udejstvovanje
- **možnost koriščenja športnih igrišč ob večernih urah**
 - pri tem si mladi želijo predvsem dovoljenja za večerno uporabo reflektorjev na igriščih, kjer je to mogoče
- **večje število organiziranih športnih prireditev**
 - med njimi mladi navajajo nogometne turnirje, rokometne turnirje, pink ponk turnirje, plesne prireditve in tek v petkah
- **večja finančna sredstva za uspešne športne ekipe**
 - pri tem mladi izpostavljajo rokometni klub

9. INFORMIRANJE

»Ne vem, če je dejavnosti za mlade v občini dovolj, vem le, da niso dovolj promovirane.«

→ Anita

Informiranje mladih s strani Občine mora prvenstveno poskrbeti za to, da zagotovi ustrezno informiranost mladih o ukrepih in možnostih, ki so jim na voljo. Dejstvo je, da potrebujejo mladi informacije že na začetku osamosvajanja, kot so na primer informacije, ki vodijo v ustrezno izbiro srednjega ali visokošolskega izobraževanja. Potrebe po kakovostnih informacijah v obdobju mladosti pa od zaključka osnovnošolskega izobraževanja samo še naraščajo in se (za potrebe mladinske politike) zaključijo z njihovo samostojnostjo.

Mladi v občini Ajdovščina pogrešajo celovit dostop do vseh informacij, ki jih zadevajo. V razpravi izpostavljajo tako različne vrste informacij, ki bi jih potrebovali, kot tudi kanale, preko katerih bi si želeli obveščanja.

Želijo si predvsem **ustreznih in širokih informacij na naslednjih področjih:**

- mladinsko dogajanje
- urejanje stanovanjskega vprašanja
- možnosti zaposlovanja
- izobraževanja, tečaji in inštrukcije
- prireditve, dogodki in ostalo kulturno-zabavno dogajanje
- natečaji in avdicije na različnih področjih
- izleti in letovanja
- možnosti formalnega izobraževanja
- štipendije
- ugodnosti za mlade na različnih področjih
- razpisi evropskih sredstev, zlasti tistih, ki so primerni za urejanje podeželja in vasi
- športno dogajanje v občini

Za učinkovito informiranje o teh področjih predlagajo **uporabo naslednjih kanalov:**

- Mladinski center in njegova spletna stran
- spletna stran Občine
- socialna omrežja
- elektronska pošta
- plakati in letaki
- glasilo, namenjeno mladim
- občinsko glasilo (stran za mlade v Ajdovskih novicah) in drugi časopisi
- spletne strani mladinskih organizacij
- radijski program ali posebna radijska oddaja za mlade
- oglasne deske v srednjih šolah
- predavanja v šolah
- reklame, video posnetki
- ustno medvrstniško in medgeneracijsko informiranje
- grafiti

Pri tem si večina mladih želi, da bi bile vse informacije zbrane prav na spletni strani Občine. Prav tako poudarjajo, da bi bilo informacije potrebno redno osveževati.

Mladi poleg tega podajajo nekatere konkretne dodatne predloge za izboljšanje informiranja v občini:

- **zagotovitev IKT optičnega omrežja in mobilnega omrežja v vseh ruralnih predelih**
 - mladi so prepričani, da odsotnost tovrstnih telekomunikacijskih povezav pomembno vpliva na selitve mladih v mesta
- **zagotovitev možnosti brezplačnega interneta za šoloobvezne učence, dijake in študente**
 - mladi si želijo, da bi bil dostop do interneta omogočen prav vsem mladim
- **vzpostavitev posebne spletne strani, namenjene nudenju inštrukcij**
 - pri tem mladi poudarjajo pomembnost dostopa do tovrstnih informacij na enem mestu, kar mladim močno izboljša pogoje iskanja informacij
- **(večja) finančna podpora časopisom krajevnih skupnosti**
 - pri tem sta bila posebej izpostavljena Colski časopis in časopis Gora

10. PARTICIPACIJA

»Tako in tako nimam nobenega vpliva na politiko, kljub raznoraznim volitvam in referendumom, ki se jih udeležimo, se na koncu tako in tako odločajo po svoje.«

→ Mateja

Sodelovanje mladih pri odločitvah in dejavnostih na lokalni ravni je ključnega pomena za razvoj bolj demokratične, vključujoče in uspešne družbe. Sodelovanje v demokratičnem življenju skupnosti je več kot le udeležba (aktivna ali pasivna) na volitvah, čeprav je to pomemben sestavni del. Bistvo udeležbe v družbi in aktivnega državljanstva je, da imajo mladi možnost, prostor in podporo, da lahko sodelujejo pri odločanju in vplivajo na odločitve ter se vključujejo v različne dejavnosti in s tem prispevajo h graditvi boljše družbe.

Mladi v občini Ajdovščina si želijo **več participacije pri sprejemanju odločitev in sodelovanja z Občino**, in sicer pri:

- organizaciji prireditev (športnih, družabnih ...),
- reševanju stanovanjske problematike,
- razvoju podjetništva in gospodarstva občine,
- urbanističnem načrtovanju občine,
- razvoju ekologije v občini,
- reševanju problematike zaposlovanja mladih in
- na področju mladih nasploh (v mladinskih organizacijah in na ravni občine).